

FINANSUSKOTTETS BETÄNKANDE 24/2008 rd

Regeringens proposition om en tredje tilläggsbudget för 2008

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 november 2008 en proposition om en tredje tilläggsbudget för 2008 (RP 184/2008 rd) till finansutskottet för beredning.

Tilläggsbudgetmotioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande tilläggsbudgetmotioner, som remitterats till utskottet den 19 november 2008

- TBM 72/2008 rd — Pirkko Ruohonen-Lerner /saf m.fl.: Anslag för att trygga fångvårdsväsendets operativa möjligheter (25.40.01)
- TBM 73/2008 rd — Tuula Väätäinen /sd m.fl.: Anslag för fångvårdens omkostnader (25.40.01)
- TBM 74/2008 rd — Pia Viitanen /sd m.fl.: Anslag för att bygga ut Kylmäkoski fängelse (25.40.01)
- TBM 75/2008 rd — Sari Palm /kd m.fl.: Anslag för ombyggnad av fängelserna i Konnunsuo, Pelso och Laukas (25.40.01)
- TBM 76/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för polisens omkostnader (26.10.01)
- TBM 77/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag för gränsbevakningsväsendets omkostnader (26.20.01)
- TBM 78/2008 rd — Timo Soini /saf: Anslag för gränsbevakningsväsendets omkostnader (26.20.01)
- TBM 79/2008 rd — Pirkko Ruohonen-Lerner /saf m.fl.: Anslag för Nödcentralsverkets omkostnader (26.30.02)
- TBM 80/2008 rd — Tuula Väätäinen /sd m.fl.: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (28.90.32)
- TBM 81/2008 rd — Kari Kärkkäinen /kd m.fl.: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (28.90.32)
- TBM 82/2008 rd — Timo Soini /saf: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (28.90.32)
- TBM 83/2008 rd — Mikko Kuoppa /vänt m.fl.: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (28.90.32)
- TBM 84/2008 rd — Matti Kangas /vänt m.fl.: Anslag för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (28.90.32)

FiUB 24/2008 rd — RP 184/2008 rd

- TBM 85/2008 rd — Merja Kuusisto /sd: Anslag för att ersätta kostnaderna för skottintermazzot i Jokela respektive Kauhajoki till fullt belopp (28.90.32)
- TBM 86/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för att främja fiskerihushållningen (30.40.51)
- TBM 87/2008 rd — Toimi Kankaanniemi /kd: Anslag för basväghållning (31.24.21)
- TBM 88/2008 rd — Raimo Vistbacka /saf m.fl.: Anslag för basväghållning (31.24.21)
- TBM 89/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag för basväghållning (31.24.21)
- TBM 90/2008 rd — Mikko Kuoppa /vänt m.fl.: Anslag för basväghållning (31.24.21)
- TBM 91/2008 rd — Matti Kangas /vänt m.fl.: Anslag för att höja broarna över vattenleden Keitele—Päijänne (31.24.21)
- TBM 92/2008 rd — Merja Kuusisto /sd: Anslag för att förbättra trafiksäkerheten i tätorter och förbindelserna till tätorter (31.24.21)
- TBM 93/2008 rd — Merja Kuusisto /sd: Anslag för att planera Ring IV (31.24.21)
- TBM 94/2008 rd — Merja Kuusisto /sd: Anslag för att förbättra cirkulationsplatsen i korsningen mellan stamväg 45 och Koskemäentie och Nahkelantie i Tusby (31.24.21)
- TBM 95/2008 rd — Sari Palm /kd: Anslag för att reparera landsvägar (31.24.21)
- TBM 96/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Ombyggnad och beläggning av vägar i Mellersta Finland (31.24.21)
- TBM 97/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Ombyggnad och beläggning av landsväg 261 på sträckan Keuru—Liesjärvi—Myllymäki (31.24.21)
- TBM 98/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för fortsatta vägarbeten på riksväg 18 på sträckan Multia—Etseri (31.24.78)
- TBM 99/2008 rd — Matti Kangas /vänt m.fl.: Anslag för att bygga Vaajakoski omfartsväg mellan Kanavuori och Haapalahti (31.24.78)
- TBM 100/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 101/2008 rd — Timo Soini /saf: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 102/2008 rd — Mikko Kuoppa /vänt m.fl.: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 103/2008 rd — Toimi Kankaanniemi /kd: Anslag för att reparera banan på sträckan Jyväskylä—Haapamäki—Björneborg (31.40.21)
- TBM 104/2008 rd — Merja Kuusisto /sd: Anslag för att förlänga stadsbanan från Kervo mot Riihimäki (31.40.21)
- TBM 105/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Utarbetande av en utredning om att ta i bruk bansträckan Haapamäki—Parkano—Björneborg och för att röja upp banan och banområdet (31.40.21)
- TBM 106/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för köp av persontrafik på banorna via Haapamäki (31.60.63)

- TBM 107/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för stöd till busstrafik på landsbygden, särskilt i Västra Finlands län (31.60.63)
- TBM 108/2008 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för ökat stöd för plötsliga strukturomvandlingar (32.30.45)
- TBM 109/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag för företagets investerings- och utvecklingsprojekt (32.30.45)
- TBM 110/2008 rd — Kari Rajamäki /sd m.fl.: Anslag för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (32.80.64)
- TBM 111/2008 rd — Matti Kangas /vänt m.fl.: Anslag för en budgetbaserad höjning av den minsta arbetslöshetsdagpenningen med tio euro (33.20.52)
- TBM 112/2008 rd — Timo Soini /saf: Anslag för statsandelen till kommunerna för grundläggande utkomststöd (33.60.35)
- TBM 113/2008 rd — Pia Viitanen /sd m.fl.: Anslag till reparationsunderstöd (35.20.55)
- TBM 114/2008 rd — Matti Kangas /vänt m.fl.: Anslag för att börja bygga aravafinansierade hyresbostäder (35.20.60)
- TBM 115/2008 rd — Pia Viitanen /sd m.fl.: Ökad fullmakt för startbidrag ur Statens bostadsfond (35.20.60)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets alla delegationer.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

20. Gränsbevakningsväsendet

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås ett tillägg på 1 850 000 euro för justeringar som gäller utvecklingen av ett fast gränsbevakningssystem för Sydöstra Finlands gränsbevakningssektion, säkerhetsarrang-

emangen vid OSSE:s toppmöte och löneanslagen enligt tjänste- och kollektivavtalet.

Av gränsbevakningsväsendets fastighetsegendom fördes 78 procent över i Senatfastigheters ägo den 1 januari 2008. Gränsbevakningsväsendet har nu kvar 22 procent av den fastighetsförmögenhet det hade då, bl.a. alla sjöbevakningsstationer på öar, flygbaser och vissa mindre objekt.

I sitt budgetbetänkande FiUB 25/2007 rd förutsatte finansutskottet att det finns täckning för kostnaderna för att förnya och förbättra det fastighetsbestånd som gränsbevakningsväsendet behåller. Utskottet anser att det är mycket beklagligt att riksdagens uttalande inte har beaktats. Kostnaderna för att förnya och förbättra uppskattas bli ca 2,3 miljoner euro i år. Gränsbevakningsväsendet bedömer att minimianslaget för nödvändiga renoveringsarbeten är en miljon euro.

För att balansera sin ekonomi har Gränsbevakningsväsendet redan skjutit fram upphandlingen av ny utrustning. Förpliktelsen i produktivhetsprogrammet har också fullgjorts med tyngdpunkten förlagd till början av perioden, så att 162 årsverken skurits ner 2006—2007. Enligt utredning kommer ytterligare personalnedsänkningar att bli det enda sättet att åtgärda anslagsunderskottet och det kommer i praktiken att innebära att personalen måste flyttas söderut, främst till sydöstra Finland och huvudstadsregionen.

Anslagsunderskottet ökar också till följd av kostnaderna för den oförutsedda bränsleprishöjningen, som beräknas överstiga de disponibla anslagen med 1,1 miljoner euro. Dessutom blir 130 000 euro av kostnaderna för säkerhetsarrangemangen vid OSSE-toppmötet utan täckning.

Utskottet anser att situationen vid Gränsbevakningsväsendet är oroväckande och ökar momentet med 1 500 000 euro.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg på 3 350 000 euro.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

90. Stöd till kommunerna

32. *Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning* (fast anslag)

Momentet ska ökas med 2 miljoner euro och motiven ändras så att totalt 4 miljoner euro av anslaget är avdelat för särskilda bidrag för de extra kostnaderna till följd av skottintermezzona i Kauhajoki och Jokela, översvämningen på grund av regnfall i Björneborg och vattenledningsolyckan i Nokia.

Utskottet anser att förslaget är motiverat men påpekar att utbetalningen av bidragen kommer att försämra andra kommuners möjligheter att få finansieringsunderstöd enligt prövning. De flesta kommuners ekonomi har förbättrats de senaste åren, men det finns fortfarande stora skillnader mellan olika kommuner. Den försämrade sysselsättningen och den avtagande ekonomiska tillväxten försvårar läget ytterligare för de kommuner som har en kärv ekonomi.

Utskottet ökar därför momentet med 2 000 000 euro för bidrag till de kommuner som har det allra svårast.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg på 4 000 000 euro.

(Styckena 2 och 3 som i RP)

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

50. Vattenhushållning

20. *Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna* (reservationsanslag 2 år)

På momentet föreslås ett tilläggsanslag på 300 000 euro för ett pilotprojekt för att klarlägga förfarandet med avgränsning av grundvattenområden, särskilt i fråga om bär- och fruktodling.

Arbetet är fördelat mellan ministerierna på så sätt att lagstiftningen om bekämpningsmedel och frågor som gäller vattentäkt hör till jord- och skogsbruksministeriet medan miljöministeriet har hand om skyddet av grundvatten och hithörande lagstiftning. Därför påpekar utskottet att projektet bör genomföras i intensivt samarbete med miljöministeriet.

Huvudtitel 31
KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Sjöfartsverket

78. Vissa vattenvägsprojekt (förslagsanslag)

De beräknade kostnaderna för havsfarleden till Fredrikshamn har mer än fördubblats jämfört med det ursprungliga kostnadsförslaget. För att förbättra farleden beviljades en fullmakt om 9,8 miljoner euro i budgeten för 2007. Fredrikshamns stad skulle betala kostnaderna i första etappen och staten skulle betala kostnaderna till staden 2010. Men kostnadsförslaget har höjts sedan dess och ligger nu på mer än 18 miljoner euro exklusive moms.

Regeringen föreslår att fullmakten höjs och betalningsplanen ändras så att staten delar upp sin betalning till staden på två delbetalningar. Den första, 8 miljoner euro, ska betalas 2010 och den andra, 10,2 miljoner euro, ska betalas 2012 plus moms.

Enligt utredning hade staden efter förhandlingar med Sjöfartsverket och kommunikationsministeriet fått den uppfattningen att staten skulle betala den andra delbetalningen 2011. Enligt finansministeriet innehåller rambeslutet för valperioden inte någon beredskap för de extra utgifterna till följd av kostnadsstegringen. Återbetalningen av 10,2 miljoner euro, alltså det belopp som motsvarar överskridningen av kostnadsförslaget, planeras därför in 2012 så att kostnaderna inte belastar ramen för den innevarande valperioden.

Den ekonomiska utvecklingen i Fredrikshamnsregionen har varit svag på senare tid. Regionen Kotka—Fredrikshamn har på grund av nedskärningar inom skogsindustrin förlorat många arbetstillfällen och utsetts till område med plötsliga omstruktureringar. Med hänsyn till det dåliga sysselsättningsläget i staden och regionen kommer stadens ekonomi att försämrats ytterligare om den andra delbetalningen görs först 2012. Fredrikshamns stad uppskattar att

ränteförlusterna kommer att bli ca 500 000—600 000 euro per år, vilket motsvarar nästan en fjärdedel av de årliga intäkterna av skattesatsen.

Statsekonomi kommer att utsättas för hård press de närmaste åren. Trots det anser utskottet att staten har bättre möjligheter att klara av betalningen än Fredrikshamns stad. Kostnaderna för att bygga havsfarleden ska således beaktas i anslagsramarna för 2010 och 2011 och resten av kostnaderna ska återbetalas till Fredrikshamns stad 2011.

Utskottet uppmärksammar också finansieringen och budgeteringen av kostnaderna för att förbättra och bygga farleder som används för sjöfart. Kostnaderna för att underhålla och bygga farleder och säkerhetsanordningar för handelssjöfart täcks med farledsavgifter som påförs fartyg i handelssjöfart. Men Sjöfartsverkets anslagsnivå bestäms enligt ramarna för statsfinanserna.

I fortsättningen bör man enligt utskottets åsikt ta reda på om de kostnader för farledshållningen som nu täcks med farledsavgifter går att utesluta helt och hållet från statens förfarande för budget och finansiella ramar. Utskottet kommer att gå närmare in på frågan i sitt betänkande om budgeten för 2009.

Huvudtitel 32
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Företagspolitik

45. Stödjande av företagets investerings- och utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Regeringen föreslår att fullmakterna och anslagen för företagsstöd, investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte och Kajanalands utvecklingspengar ökas med totalt 33,5 miljoner euro. Avsikten är att starta projekt för att snabbt få till stånd nya och ersättande arbetstillfällen i Kajana, Imatra, Södra Birkaland och Varkaus, som lider av plötsliga omstruktureringar.

Utskottet anser att tilläggen i fullmakterna och anslagen är mycket nödvändiga. Det är bra att anslagstillskottet ingår i tilläggsbudgeten så att man snarast möjligt kan starta projekt för att få nya arbetstillfällen.

Utvecklingsperspektivet för ekonomin och sysselsättningen har försämrats snabbt. I budgetpropositionen för 2009, som överlämnades i september, uppskattades arbetslösheten minska till 5,9 procent nästa år, men enligt färsk prognos kommer den att stiga till 7 procent. Prognosen för den ekonomiska tillväxten har sjunkit från 1,8 procent till en halv procent.

Utskottet kommer att gå närmare in på ekonomin och sysselsättningen i sitt betänkande om budgetpropositionen för nästa år. Men utskottet framhåller redan nu vikten av att bereda sig på en större arbetslöshet än väntat och stöd till eventuella andra orter med omstruktureringar. Behovet av företagsstöd ökar också utanför de orter där det sker omstruktureringar.

Det är viktigt att företagen får stöd för att kunna vara verksamma och att det finns allsidiga och välfungerande finansiella instrument. I och med finanskrisen har det blivit svårare att få banklån och riskkapital. Många investeringar och exportprojekt riskerar att dras in eller skjutas fram. Små och medelstora företag har nu också sämre möjligheter att ordna säkerhet som de behöver för finansieringen.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen vidtagit åtgärder för att stärka företagsfinansieringen. Avsikten är bl.a. att förbättra exportföretagens finansiering och förse statliga kapitalinvesteringsbolag med kapital. Även fullmakterna för kreditgarantier som beviljas via Finnvera ska höjas.

80. Arbetskraftspolitik

51. Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (fast anslag)

Anslaget under momentet föreslås minska med 15 miljoner euro, eftersom behovet varit mindre än väntat på grund av den positiva utvecklingen i

sysselsättningen under början av året. Enligt utredning var ca 88 procent av anslaget bundet fram till slutet av september. Av anslaget var alltså 12 procent ännu obundet, dvs. ungefär 70 miljoner euro.

När arbetslösheten går upp ökar också behovet av sysselsättningsåtgärder. Utskottet ser det som viktigt att anslagsanvändningen om möjligt ytterligare effektiviseras och att resurserna i synnerhet disponeras för yrkesinriktad arbeidskraftsutbildning i samverkan med företag. Erfarenheterna av den ekonomiska depressionen förra årtiondet och följderna av att den öppna arbetslösheten ökade är avskräckande. Alla som blev arbetslösa då har fortfarande inte kommit ut på arbetsmarknaden på allvar igen. Framför allt lågutbildade och äldre arbetslösa blev oftare långtidsarbetslösa än andra.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

20. Samhällen, byggande och boende

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett tillskott på 10 miljoner euro. Det ska användas för att bevilja energiunderstöd fram till slutet av 2008 enligt de gällande kriterierna.

I det rådande konjunkturläget ser utskottet mycket positivt på tillskottet. Ett tillräckligt stöd till investeringar som förbättrar energiprestandan bidrar till ökade renoveringar och möjliggör energisparinvesteringar och byten till miljövänliga värmesystem i bostadshus. De stigande energipriserna framhåller ytterligare den ekonomiska nyttan med att förbättra energiprestandan. Insatserna främjar också regeringens mål i anknytning till klimat- och energistrategin.

Huvudtitel 37
MINSKNING AV STATSSKULDEN

01. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

94. *Nettoamorteringar och skuldhantering* (förslagsanslag)

Momentet minskas med 3 500 000 euro eftersom det gjorts tillägg på momenten 26.20.01 och 28.90.32.

Momentet får följande lydelse:

Momentet minskas med 1 085 433 000 euro.
(Stycke 2 som i RP)

SAMMANFATTNING

Enligt propositionen ska både inkomsterna och anslagen minska med 738 273 000 euro.

Finansutskottet har ökat anslagen med 3 500 000 euro, och i analogi härmed minskat anslaget under moment 37.01.94.

Efter de föreslagna ändringarna är de budgeterade inkomsterna och anslagen i år med beaktande av den ordinarie budgeten och den första, andra och tredje tilläggsbudgeten 45 782 727 000 euro.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med hänvisning till det ovan relaterade och i övrigt omfattande propositionens motiv föreslår finansutskottet

att förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2008 godkänns i enlighet med

propositionen med de ovan beskrivna ändringarna,

att tilläggsbudgetmotionerna TBM 72—115/2008 rd förkastas och

att tilläggsbudgeten tillämpas från den 1 december 2008.

FiUB 24/2008 rd — RP 184/2008 rd

Helsingfors den 25 november 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Esko Kiviranta /cent
Jari Koskinen /saml
Mikko Kuoppa /vänst
Mika Lintilä /cent (delvis)
Olli Nepponen /saml
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna
Heikki A. Ollila /saml

Matti Saarinen /sd
Petri Salo /saml
Jutta Urpilainen /sd (delvis)
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Esko Ahonen /cent
Matti Kauppila /vänst
Katri Komi /cent (delvis)
Valto Koski /sd (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Heli Paasio /sd (delvis)
Eero Reijonen /cent
Tuula Väättäin /sd

Sekreterare i delegationerna var

utskottsråd Hellevi Ikävalko
utskottsråd Maarit Pekkanen

utskottsråd Marjo Hakkila
utskottsråd Mari Nuutila

RESERVATION 1 /sd

*Allmän motivering**Den borgerliga regeringen blundar för ekonomiska fakta*

Det samhällsekonomiska läget har försämrats ytterligare och utsikterna för nästa år är mycket dåliga. Regeringen har fortfarande inte reagerat på socialdemokraternas erbjudanden om samarbete för att rädda landets ekonomi. Läget hos oss har förändrats osedvanligt snabbt under hösten. Exporten, investeringarna och i synnerhet byggverksamheten har stannat upp nästan helt. Ekonominyheterna handlar varje dag om samarbetsförhandlingar och varsel om permitteringar och uppsägningar. Det finns tydliga tecken på att arbetslösheten kommer att gå upp, men regeringen inser inte hur viktig frågan är och vill inte göra några verkliga insatser.

Byggsektorn har kärva tider framför sig

Byggsektorn anser att utsikterna för resten av året och nästa år är hotande. Under höstens lopp har byggstarten på nya hus skjutits fram och nystartade byggprojekt har avbrutits. Förändringen har inträffat snabbare än någonsin förut. Arbetslösheten i sektorn har börjat öka.

Under 2009 kommer konjunkturen inom sektorn att gå ner och arbetslösheten kommer att börja öka. Färska prognoser beräknar att sektorn kommer att få upp till 50 000 fler arbetslösa. Regeringens åtgärder mot den hotande svåra arbetslösheten har varit mycket anspråkslösa. Den offentliga efterfrågan bör nu ökas kraftigt för att sysselsättningen ska vara tryggad.

Regeringen stöder bara privat hyresbostadsproduktion

Regeringens paket för att öka bostadsproduktionen fokuserar bara på att stödja privat bostadsproduktion. Regeringen föreslår att staten ska bevilja fyllnadsborgen om huset används för uthyrning. Man ska följa en fondmodell där hyres-

intäkterna är skattefria för bolaget och vinstutdelning skattepliktig.

Båda de här modellerna bygger på det bostadspolitiska programmet, som behandlades i vintras. De har alltså redan förelagts riksdagen och kommer nu inte i och för sig med några nya svar på utmaningarna i det aktuella konjunkturläget. Den planerade modellen med fyllnadsborgen är alltså inte skraddarsydd med hänsyn till dagens marknadssituation och garanterar inte att det går att starta någon produktion av hyresbostäder till skäligt pris.

Socialdemokraterna föreslog redan i sin skuggbudget för 2008 att fullmakten för social bostadsproduktion skulle höjas ordentligt. I synnerhet med beaktande av dagens ekonomiska läge bör staten enligt vår åsikt öka markant på sitt stöd till offentlig bostadsproduktion så att det kommer ut hyresbostäder till rimligt pris på marknaden.

I den tredje tilläggsbudgeten hade regeringen en unik chans att bemöta de senaste månadernas tillspetsade svårigheter i bostadsbyggandet. I ett läge där husbyggandet hotar att gå ner med 13 procent kommer vi inte med de åtgärder som regeringen föreslår att nå målet att bygga 6 000 nya bostäder per år.

Socialdemokraterna ser det som viktigt att det byggs bostäder där människorna har råd att bo. Regeringen tänker bara på investerare och kommer inte att lyckas hålla utgångshyrorna i styr. Socialdemokraternas modell, som satsar på just statsstödd bostadsproduktion, garanterar en utgångshyra som är skälig för de boende, alltså ca 10 euro per kvadratmeter. Vi har föreslagit bättre räntestödsvillkor för statlig bostadsproduktion. Egenavgiften för räntorna ska halveras till nivån 1,7 procent. Dessutom ska de tidsbundna startbidragen utvidgas till alla tillväxtcentra i hela landet och inte bara gälla de kommuner som ingår i avsiktsförklaringen för Helsingforsregionen.

Trafikledsinvesteringarna bör med fördel stimuleras

Riksdagens finansutskott och kommunikationsutskott har upprepade gånger krävt att regeringen ska öka anslagen för bastrafikledshållning. Särskilt nu när det ekonomiska läget kräver att de grundläggande närings- och regionpolitiska förutsättningarna garanteras vore det konjunktur- och sysselsättningspolitiskt sett viktigt att investera i trafikleder.

Inte heller i den tredje tilläggsbudgeten kommer regeringen med några lösningar på det kritiska läget i bastrafikledshållningen. Reparationskostnaderna stiger konstant, vägarnas skick försämras, trafiksäkerheten riskeras och myndigheterna blir tvungna att införa trafikbegränsningar. Också broarna försämras.

Inom basbanhållningen får alla projekt för att höja servicestandarden ligga. Det betyder ökade trafikbegränsningar och svårigheter med att hålla tidtabellerna. Banornas dåliga skick för också med sig säkerhetsrisker.

De centrala myndigheterna på området bedömer att det genast behövs ca 148 miljoner euro mer i anslag för trafikleder. Sakkunniga har tidigare bedömt att det behövs upp till 200 miljoner euro.

Kommunerna får klara sig själva

Regeringens politik utgår från att kommunerna ska skruvas åt och tvingas lägga ut och privatisera tjänster. Det går till så att regeringen genom egna åtgärder stramar åt kommunekonomin och uppmanar till effektivare verksamhet genom att utveckla den s.k. servicemarknaden.

Regeringen verkar inte oroa sig över den kommunala servicen utan riktar bara blicken mot en omfattande skattereform och skattelättnader. Inga nya pengar föreslås för att underlätta det ekonomiska läget i kommunerna. För att klara sig måste kommunerna alltså höja skatteöret, ta mer lån eller gallra bland tjänsterna.

Vår hälso- och sjukvård och också äldreomsorg har på många håll kört rakt i botten. Regeringen har inte resurser till övers för sådant som gäller medborgarnas vardag — inte ens fastän problemen kommer att tillspetsas till följd av

den ekonomiska nedgången. Detta är kall och hård borgerlig politik. Socialdemokraterna har under hela den borgerliga regeringens tid krävt mer pengar för statsandelar till kommunerna.

Av dagens 3 182 tjänster på brottspåföljdsområdet ska 329 dras in senast 2011 enligt produktivtetsprogrammet för statsförvaltningen. Inbesparingarna gäller nästan enbart de tjänstemän som arbetar bland fångar. Dessutom har arbetsgruppen för utveckling av brottspåföljdsområdet 2010 planer på att lägga ner ett eller flera fängelser, enligt vad som sagts i offentligheten. Planerna bygger på det dåligt underbyggda antagandet att det inte kommer att ske någon väsentlig förändring i fängtalet, brottsligheten eller domstolspraxisen.

Om man stänger fängelser måste också personalen sägas upp. Fängelser som planeras bli nedlagda är t.ex. Konunsuo och Pelso. I de trakterna är det svårt för att inte säga nästan omöjligt att hitta ersättande arbetstillfällen, särskilt nu när en period med svår arbetslöshet hotar vårt land. För att spara in på renoveringskostnader riskerar regeringen alltså att öka arbetslösheten i regioner där det är särskilt svårt att hitta jobb.

Incitamenten till energirenoveringar är för små och ensidiga

Med hänsyn till våra internationella åtaganden att minska utsläppen är det nödvändigt att höja fullmakten för energistöd till företag för att stödja förnybara energiformer. Socialdemokraterna anser att vi kan ta oss upp ur den hotande recessionen med hjälp av nya investeringar i tillväxtområden. För närvarande växer just miljö- och klimatteknologisektorerna.

Tillägget för energistöd till bostäder räcker inte till. Det tillskott på 10 miljoner euro som regeringen föreslår för 2008 är bara tänkt att avveckla den ansökningskö som redan bildats. Incitamenten till energirenoveringar 2009 prioriterar däremot på ett orättvist sätt dem som bor i småhus och har bra inkomster. I nästa års budget avdelar regeringen två miljoner mindre för energirenoveringar i hushåll än sammanlagt i år.

Regeringens tredje tilläggsbudget innehåller inga nya insatser i det här konjunkturläget. Vi

socialdemokrater anser att det nu vore förnuftigt att göra en väsentlig ökning i stöden till energirenoveringar och andra ombyggnader, t.ex. för hissar, samtidigt som man stöder all byggverksamhet.

Inga tilläggsåtgärder på barn och unga

Regeringen har länge gett sig ut för att särskilt vilja förbättra situationen för barn och unga. Tilläggsbudgetarna gör det möjligt att rätta till bristerna i de ordinarie budgetarna. Det var en stor besvikelse att regeringen inte ens efter tragedierna i Jokela och Kauhajoki ansåg att det behövs mer resurser för social- och hälsovården överlag eller för skol- och studerandehälsovården. All statistik visar att särskilt tjänsterna för barn och unga är katastrofalt bristfälliga. Nu öppnade regeringen inte ett enda moment för att ingripa på den här punkten. På det sättet ger regeringen heller inte oppositionen möjlighet att föreslå ökade statsandelar under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

40. Verkställighet av straff

01. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)

Det finns 16 slutna fängelser som är verksamma i landet. Hur fångarna har det ställt varierar från fängelse till fängelse. Knappt tio av fängelserna behöver inom kort byggas om. Eftersom det inte finns anslag för att reparera dem som sig bör, har Brottsförhållandenverket meddelat att tre fängelser möjligen måste stängas senast 2012 eftersom de är i så dåligt skick. Förslaget bygger på bedöm-

ningen att fångtalet kommer att minska med flera hundra på några år.

På grund av den kroniska resursbristen i fängsvården görs risk- och behovsbedömningar i enlighet med fängelselagen bara åt en bråkdel av fångarna. Det är i regel bara långtidsfångar som genomgår sådana bedömningar för närvarande. Det har också upptäckts stora regionala skillnader när det gäller hur fångarnas individuella planer fullföljs.

Fångarna har nu allt sämre hälsa när de kommer till fängelset. Upp till 80 procent är missbrukare och fler än hälften är beroende av droger. En stor del har också någon sjukdom som kräver psykiatrisk behandling. Resursbristen har lett till att bara ungefär en tredjedel av fångarna får genomgå en kontroll av hälsotillståndet och arbetsförmågan när de kommer till fängelset. Hälso- och sjukvården för fångarna måste bli bättre. Fängelserna måste ha personal med specialkompetens i missbrukarvård, psykvård och socialarbete. Tiden i fängelset bör leda mot ett liv utan alkohol och droger. Med den nuvarande anslagsnivån kan alla behövande inte erbjudas missbrukarrehabilitering eller psykisk rehabilitering i fängelset.

För vålds- och sexualbrottslingar finns det olika handlingsprogram som har bevisad effekt på brottsligt beteende. Det måste finnas anslag för t.ex. programmet STOP för sexualbrottslingar och olika handlingsprogram som riktar sig till våldsbrottslingar och som är avsedda att motarbeta våldsamhet och beteende. Samtidigt motverkar de återfall i brott, som blir mångfaldigt dyrare för samhället.

Det finns fortfarande många fängelser där en del celler saknar toalett och fångarna får använda sig av hinkar i stället. Finland har fått flera anmärkningar om detta av internationella människorättsorgan. Senast var det den europeiska kommittén mot tortyr (CPT) som begärde en utredning i frågan. I Finlands svar till kommittén den 17 september 2008 nöjer man sig med att notera att det inte är sannolikt att t.ex. bostadsavdelningarna i de två cellbyggnaderna vid Helsingfors fängelse kommer att bli renoverade den närmaste framtiden, eftersom anslagen är för

små. Vi måste hitta de anslag som behövs för att renovera fängelserna.

Det måste också finnas tillräckligt med personal för att fångarna ska få sina rättigheter tillgodosedda. Fångarna har lagfäst rätt till fritid och bibliotekstjänster under tiden i fängelset. De har också rätt att arbeta eller studera. Men på grund av den akuta resursbristen har bara mindre än 60 % av fångarna möjlighet att delta i sådan lagfäst verksamhet.

Vi föreslår således

att moment 25.40.01 ökas med 2 000 000 euro för fångvårdens omkostnader.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

90. Stöd till kommunerna

32. Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)

Kommunekonomin förbättrades väsentligt förra regeringsperioden. Då fattades beslut om reformer som nu har burit frukt. Basserviceprogrammet lagfästes. Man beslutade betala ut indexhöjningar till fullt belopp. Men den sittande regeringen slösar bort sitt fina kommunarv. Kommunekonomin går ner — likabehandlingen av medborgarna blir lidande. Överskottet i statsfinanserna används för skattelättnader till rika, inte för att förbättra den kommunala servicen.

Av tillskottet i nästa års statsandel går 303 miljoner euro till indexjusteringar och 374 miljoner euro till kompensationer för skatteändringar. Således avdelar staten bara 21,3 miljoner euro som nya pengar till kommunerna för att finansiera nya uppgifter och tjänster. Därför är det viktigt att hjälpa upp kommunekonomin mot slutet av året genom understöd enligt prövning.

Vi föreslår således

att moment 28.90.32 ökas med 5 000 000 euro för finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

24. Vägförvaltningen

21. Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)

Under de senaste åren har vägnätets underhållskostnader ökat med 25—30 miljoner euro per år. De årliga anslagen för basväghållning har redan länge behövt öka markant. Enligt de senaste sakkunnigutlåtandena måste anslagen genast öka med 60 miljoner euro.

Basväghållningen är ett sätt att upprätthålla infrastrukturen och förbättra den allmänna säkerheten, men den är samtidigt också ett effektivt sätt att stödja en balanserad regional utveckling, sysselsättningen och byggverksamheten. Även näringslivets företrädare har upprepade gånger vädjat till regeringen om att det konjunktur- och regionpolitiskt sett är förnuftigt att satsa på vägprojekt för att stimulera ekonomin i nuläget. Men regeringens beslut och de knappt tilltagna anslagen har ända från början försvårat utvecklingen av basväghållningen.

Vi föreslår således

att moment 31.24.21 ökas med 20 000 000 euro för basväghållning.

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Basbanhållningen har redan länge varit spår- och vägtrafikens största problem. Inom basbanhållningen måste man nu koncentrera sig på att hålla hela bannätet i farbart skick och det betyder att

projekt för att höja servicestandarden inte blir genomförda.

Bannätet kan inte fungera effektivt och säkert med de föreslagna anslagen, vilket nu i höst har märkts i form av problem i tågtrafiken. VR har i sina interna riskanalyser pekat på den försummade upprustningen av banor som en av de största riskerna. Det betyder ökade trafikbegränsningar och svårigheter med att hålla tidtabellerna.

Riksdagens finansutskott och kommunikationsutskott har upprepade gånger krävt att regeringen ska öka anslagen för basbanhållning. Särskilt nu när det ekonomiska läget kräver att de grundläggande närings- och regionpolitiska förutsättningarna garanteras vore det konjunkturpolitiskt sett viktigt att investera i banprojekt.

Vi föreslår således

att moment 31.40.21 ökas med 20 000 000 euro för basbanhållning.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Företagspolitik

45. Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Regeringen har inte gjort tillräckligt och det har förvärrat krisen inom skogsindustrin, som nu har tillspetsats i form av nya nedläggningar av produktion och fabriker. Läget är fortsatt svårt trots att virkestullarna kommer att införas senare än väntat. De höjda tullarna kommer praktiskt taget att göra slut på virkeshandeln mellan Ryssland och Finland. Besluten om att lindra beskattningen av virkesförsäljning i Finland i somras trasslade till virkeshandeln inom landet i slutet av sommaren.

Problemen i skogsindustrin kommer att fortsätta nästa år, vilket innebär kärva tider för många orter där det finns skogsindustri. Efter-

som utsikterna dessutom blivit allt dystrare för världsekonomin på senare tid, försämrats utvecklingsperspektivet inom många andra sektorer också och det går inte att undvika nedskärningar i produktion och personal. Regeringen blundar för de här ekonomiska realiteterna och gör ingenting förrän det är absolut nödvändigt. En långsiktig ekonomisk planering har inte hört till den här regeringens främsta prioriter. Det hade varit på sin plats att försöka åstadkomma ersättande arbetstillfällen redan tidigare och med betydligt kraftigare tag. Vi har nu i nästan två års tid krävt att regeringen ska underlätta läget på orter med plötsliga omstruktureringar.

Vi föreslår således

att moment 32.30.45 ökas med 3 000 000 euro för företagens investerings- och utvecklingsprojekt.

80. Arbetskraftspolitik

64. Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)

På olika håll i landet planeras viktiga och sysselsättande investeringsprojekt som inte kan startas utan statlig tilläggsfinansiering. Det rör sig om bl.a. reparationer i offentliga byggnader. Nu när byggverksamheten minskar med god fart kan de här investeringarna förbättra både sysselsättningen, regionens välfärd och kommunekonomin.

Satsningar på investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte bidrar till uppkomsten av nya jobb med beaktande av det regionala sysselsättningsläget. Särskilt viktigt är detta på områden som drabbats av en snabbt ökande arbetslöshet. Det ekonomiska läget har försämrats snabbt och under de här omständigheterna är det svårt för kommunerna att bedriva en aktiv näringspolitik utan statligt anslag för sysselsättningsfrämjande investeringar. Genom snabba och rätt inriktade åtgärder kan man stödja de företag som finns och också locka nya företag till regionen. Det sysselsättningsfrämjande stödet till kommunerna är verkligen viktigt i sådana områden som har bli-

vit utsatta för hård ekonomisk press. Produktionsneddragningarna i skogs- och byggindustrin och de omfattande permitteringarna och uppsägningarna inom andra sektorer ger hela landet stora bekymmer inför framtiden.

Vi föreslår således

att moment 32.80.64 ökas med 3 000 000 euro för investeringar i selsättningsfrämjande syfte.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

20. Samhällen, byggande och boende

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Även om anslagen för reparationsunderstöd höjs för att avveckla den akuta ansökningskön är tillskottet bara inriktat på energiunderstöd. Däremot utlovas ingen särskild höjning för understöden till hissbyggen. Nu när befolkningen åldras bör vi satsa mycket mer på tillgänglighet. Antalet reparationsunderstöd är trots höjningen fortfarande lägre än för fyra år sedan.

Människorna bor och kommer i framtiden att bo en allt längre tid i sitt eget hem. Det är så som de äldre vill ha det och det ligger också i samhällets intresse. Hissar som byggs i gamla höghus har väsentlig betydelse med tanke på fastighetens funktion och tillgänglighet.

Varje år kommer det in ansökningar om sammanlagt ca 24 miljoner euro för att förnya eller bygga om gamla hissar. För understöd kan ändå bara en bråkdel av anslaget för reparationsunderstöd användas, så bara ca åtta procent av sökandena får ett positivt beslut.

I dagsläget är det ytterst viktigt att staten satsar på byggande. Om fullmakten för reparationsunderstöd till hissbyggen höjs, bidrar det till ökad byggverksamhet, stimulerar byggsektorn

och främjar de äldres möjligheter att bo längre i sitt hem.

Vi föreslår således

att moment 35.20.55 ökas med 5 000 000 euro för reparationsunderstöd.

60. Överföring till statens bostadsfond

Med hänsyn till att det ekonomiska läget blivit stramare än väntat är det befogat att anta att produktionen av s.k. självfinansierade bostäder också minskar mer än väntat i höst och nästa år. I sin skuggbudget för 2009 föreslår socialdemokraterna att statsstödd hyresbostadsproduktion ska främjas så att användningen av startbidrag till ARA-hyresbostäder utvidgas regionalt och fullmakten höjs samtidigt som räntestödsvillkoren förbättras så att utgångshyran för nya hyresbostäder blir rimlig.

Tilläggsbudgetpropositionen medger inga nya förutsättningar för produktion av hyresbostäder till skäligt pris. Förslagen om statsborgen för byggnadslån till hyresbostäder och fullmakten i den ordinarie budgeten för investeringsunderstöd som incitament till bostadsbyggande i Helsingforsregionen är ett steg i rätt riktning och avsikterna är goda, men de insatserna räcker inte alls till.

För att vi ska kunna stimulera hyresbostadsproduktionen redan i år och även i fortsättningen kunna erbjuda människorna hyresbostäder till skäligt pris måste vi göra stora justeringar i villkoren för räntestödslån till nyproduktion av ARA-hyresbostäder, så att nyproduktion på rikspanet kan beviljas investeringsunderstöd på 10 procent och egenavgiften på 3,4 procent av räntestödet halveras. Så här går det att nå en utgångshyra på ca 10 euro per kvadratmeter, vilket kan anses skäligt med hänsyn till dagens boendekostnader. Därför bör förordningen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (666/2001) ändras med det snaraste så att egenavgiftsprocenten halveras.

I budgeten för 2008 är investeringsunderstöden avgränsade så att de bara bygger på ett villkorligt förhandsbeslut som fattats 2006 för Hel-

singfors, Esbo och Vanda. För att stimulera byggprojekt är det befogat att utvidga investeringsunderstödet så att det gäller alla tillväxtcentra redan i slutet av 2008.

Vi föreslår således

att motiven till moment 35.20.60 kompletteras med att man år 2008 med medel ur Statens bostadsfond får bevilja

tidsbestämda startbidrag i hela landet för bostäder som ska byggas för andra än specialgrupper med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån. Startbidraget är högst 10 procent, vilket dras av från räntestödslånets belopp.

Helsingfors den 25 november 2008

Kari Rajamäki /sd
Matti Saarinen /sd
Heli Paasio /sd
Lauri Kähkönen /sd

Tuula Väättäinen /sd
Pia Viitanen /sd
Valto Koski /sd

RESERVATION 2 /vänt

Allmän motivering

Det ekonomiska läget har försvårats väsentligt under de senaste månaderna. Även om det är fråga om den tredje tilläggsbudgeten för i år anser Västerförbundet att vi redan i den här tilläggsbudgeten måste vidta åtgärder mot nedgången i ekonomin och en ökad arbetslöshet.

I det här läget har vi inte kunnat godta att sysselsättningsanslaget skärs ner med 15 miljoner euro. Tvärtom föreslår vi bl.a. av sysselsättningskäl sammanlagt 40 miljoner euro mer för basväghållning och basbanhållning.

Ungefär 70 kommuner tvingas höja skattesatser och i många kommuner hotas personalen av permitteringar. I den ordinarie budgeten för innevarande år föreslog vi att statsandelarna till kommunerna skulle höjas markant för att kommunerna skulle kunna behålla sin servicestandard och höja den där det behövdes. I den här tredje tilläggsbudgeten måste åtminstone de behovsprövade statsandelarna till kommunerna höjas. Propositionen är alldeles otillräcklig och kommunerna tvingas gallra bland behövliga investeringar som har stor betydelse för sysselsättningen. Vi föreslår att de behovsprövade statsandelarna till kommunerna ökas med 20 miljoner euro.

Dessutom behövs det tilläggsanslag för fångvård.

Det råder skriande brist på hyresbostäder i stora bosättningscentra. Hyrorna har stigit kraftigt och nya höjningar är att vänta. En bidragande orsak är just att det råder brist på hyresbostäder. Staten bör förbättra lånevillkoren för räntestödsfinansierade hyreshus genom att sänka egenavgiften för räntorna. Genom att öka den statsstödda hyresbostadsproduktionen kan vi också motarbeta den ökande arbetslösheten. I budgetpropositionen för 2009 väntas byggstart på 6 000 räntestödsbostäder och 2 000 hyresbostäder med statlig fyllnadsborgen under 2009. I år har troligen klart färre än 4 400 räntestödsbostä-

der påbörjats och fyllnadsborgen har inte alls använts.

Följaktligen föreslår vi följande uttalande till den allmänna motiveringen:

Reservationens förslag till uttalande

Regeringen förbereder med det snaraste insatser för att öka produktionen av hyresbostäder, nu när det på grund av den avstannade byggverksamheten dessutom finns bra möjligheter att förbättra boendeförhållandena.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 23

STATSRÅDET

02. Statsrådets kansli

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Vi anser inte att det är rätt att de delvis statsägda bolagen flyttas över till Solidium Oy och att bolaget blir ett ägarstrategiskt holdingbolag. Det betyder ju att beslutanderätten fräntas riksdagen och statsrådet och ges till bolaget.

I stället bör staten använda sina andelar i Kemira, Metso, Outokumpu, Rautaruukki, Sampo, Sponda, Stora Enso och TeliaSonera så att bolagen fungerar på bästa sätt med tanke på försörjningstrygghet, sysselsättning och regionpolitik. Därför godkänner vi inte regeringens förslag, som får stöd av majoriteten i utskottet.

Vi föreslår således

att beslutsdelen i motiven till kapitel 23.02 får följande lydelse:

Riksdagen godkänner inte att Solidium Oy:s verksamhetsområde ändras, att statens aktier i de bolag som nämns i motiven till propositionen överförs som apport till Solidium eller att rätten att besluta om dem övergår till bolaget.

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

40. Verkställighet av straff

01. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)

Den svåra situationen inom fängsvården kräver att anslaget höjs i slutet av året. Vi anser inte att det är rätt att lägga ner Pelso och Konnunsuo fängelser.

Vi föreslår således

att moment 25.40.01 ökas med 2 000 000 euro för att förbättra situationen inom fängsvården och behålla Pelso och Konnunsuo fängelser.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

02. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Nödcentralerna har inte tillräckligt med personal och omsättningen är stor på vissa håll, vilket försämrar verksamheten. Statens produktivhetsprogram kommer att leda till att de operativa möjligheterna ytterligare försämrar.

Vi föreslår således

att moment 26.30.02 ökas med 500 000 euro.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

90. Stöd till kommunerna

32. Finansieringsunderstöd till kommunerna enligt prövning (fast anslag)

Skatteöret måste höjas i 70 kommuner. Många kommuner har planer på att permittera undervisnings- och hälsovårdspersonal och annan personal samt att skjuta fram investeringar. Vi anser inte att det räcker med ett tillskott på 2 miljoner euro.

Vi föreslår således

att moment 28.90.32 ökas med 5 000 000 euro.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Allmänbildande utbildning

30. Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader (förslagsanslag)

Vi anser inte att anslaget är tillräckligt.

Vi föreslår således

att moment 29.10.30 ökas med 2 000 000 euro.

70. Studiestöd

55. *Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)*

Nivån på studiestödet är undermålig och eftersom stödet inte är indexbundet har det ingen garanterad köpkraft.

Vi föreslår således

att följande uttalande tas in i motiveringen till moment 29.70.55:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen noterar att nivån på studiestödet inte är tillräckligt hög och att stödets värde hotar att börja släpa efter. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste överlämnar en proposition om en nivåhöjning av studiestödet och indexbindning av studiepenningen.

Huvudtitel 31

**KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE**

24. Vägförvaltningen

21. *Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)*

Sysselsättningsläget blir allt sämre. Vi behöver nu snabbt få igång basväghållningsprojekt. Det är också viktigt med tanke på trafiksäkerheten. Om man t.ex. byggde fler gång- och cykelvägar skulle trafiksäkerheten förbättras betydligt. Eftersom den övriga byggverksamheten stannat upp kan vi bygga mer med samma anslag och dessutom motarbeta ökad arbetslöshet.

Vi föreslår således

att moment 31.24.21 ökas med 20 000 000 euro för basväghållning i syfte att förbättra sysselsättningen och trafiksäkerheten.

40. Banförvaltningscentralen

21. *Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)*

När sysselsättningen försämras finns det skäl att satsa mer på underhåll och utveckling av infrastrukturen. Anslaget måste höjas för att arbetena på Österbottenbanan ska kunna fortgå utan avbrott.

Vi föreslår således

att moment 31.40.21 ökas med 20 000 000 euro.

Huvudtitel 32

**ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE**

50. Utveckling av regionerna

63. *Kajanalands utvecklingspengar (reservationsanslag 3 år)*

Det svåra sysselsättningsläget i Kajanalands ekonomiska region kräver större satsningar omedelbart.

Vi föreslår således

att moment 32.50.63 ökas med 3 000 000 euro.

80. Arbetskraftspolitik

51. *Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (fast anslag)*

När sysselsättningen snabbt försämras måste vi genast utöka också sysselsättnings- och utbildningsåtgärderna. Vi anser att det är ansvarslost att minska anslaget med 15 miljoner euro i nuläget.

Vi föreslår således

att moment 32.80.51. och anslagsminskningen under det stryks.

Huvudtitel 33

**SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERI-
ETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**

**10. Utjämnning av familje- och boende-
kostnader**

51. Barnbidrag (förslagsanslag)

Vi måste garantera barnbidragens köpkraft genom att binda upp dem enligt index. Dessutom behövs det en nivåhöjning, vilket vi föreslog när den ordinarie budgeten för innevarande år behandlades och på nytt vid behandlingen av budgeten för 2009.

För nästa år har regeringen velat sänka inkomstskatten betydligt mer i förhållande till inflationen, men alla barnbidrag föreslås inte bli höjda lika mycket, liksom inte heller innevarande år. Således är det en förlust för familjer som får barnbidrag jämfört med andra familjer, eftersom skattebetalningsförmågan inte beaktas i barnbidragen eller avdragen. Barnbidraget är ett rättvisare alternativ än ett avdrag. Vi går inte med på att man i stället för barnbidrag använder sig av skatteavdrag, för de är framför allt till nytta för höginkomsttagare.

Vi föreslår således

*att följande uttalande tas in i motivering-
ingen till moment 33.10.51:*

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen ser det som viktigt att barnbidragen behåller sin köpkraft och förutsätter därför att regeringen i brådskande ordning överlämnar en proposition om att binda barnbidragen vid ett index.

**60. Av kommunerna anordnad social- och
hälsovård**

*35. Statsandel till kommunerna för kostnader i
anslutning till det grundläggande utkomstskyd-
det (förslagsanslag)*

Vi kan inte undvika att en lång rad medborgare tvingas leva på utkomststöd i kortare eller längre tider. Stödet är alldeles undermåligt i dagsläget.

Barnfamiljer drabbas dessutom av att höjningar i barnbidraget alltid har sänkt utkomststödet, eftersom barnbidraget inte är prioriterad inkomst och höjningarna heller inte har lett till höjda inkomstgränser för utkomststödet.

Vi föreslår således

*att följande uttalande tas in i motive-
ringen till momentet:*

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen anser att den nuvarande nivån på utkomststödet är för låg och förutsätter att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att höja den.

Helsingfors den 25 november 2008

Mikko Kuoppa /vänst
Matti Kauppila /vänst